

قائم‌مقام مدیر حوزه علمیه قم

رشد علمی، اخلاقی و ایمانی

خانواده‌ها تأثیر مستقیم بر تربیت فرزندان دارد

حجت الاسلام والمسلمین ملکی، قائم‌مقام مدیر حوزه علمیه قم، این دوره را فرصتی ارزشمند برای ارتقای مهارت‌ها، اخلاق و حیات ایمانی خانواده‌های طلاب معرفی کرد و نقش همسران و فرزندان طلاب را در تربیت اخلاقی و دینی خانواده‌ها برجسته دانست. به گزارش خبرگزاری حوزه، حجت‌الاسلام والمسلمین حمید ملکی، در همایش سالانه دانش‌پژوهان و اساتید طرح کوثر که ۵ آبان در مدرسه علمیه معصومیه قم برگزار شد، گفت: این دوره فرصتی است تا خانواده‌های طلاب به‌ویژه همسران و فرزندان، مهارت‌های زندگی، اخلاق و آموزه‌های دینی را بیاموزند و سطح علمی و ایمانی خود را ارتقا دهند.

قائم‌مقام مدیر حوزه علمیه قم، با اشاره به تلاش‌های انجام‌شده برای فراهم‌کردن فرصت‌های آموزشی، گفت: تلاش کردیم تا برنامه‌ها و فرصت‌های آموزشی به‌گونه‌ای طراحی شود که خانواده‌ها بتوانند، در کنار طلبه‌ها رشد علمی و اخلاقی داشته باشند. برخی همکاران ما، از شهرستان‌ها و مناطق مختلف حتی همراه خانواده‌های خود در این برنامه شرکت کردند و این نشان‌دهنده اهمیت و استقبال از این دوره است.

وی افزود: برگزاری سه جلسه هفتگی و اشتراک تجربیات خانواده‌ها، زمینه ایجاد فضای تعاملی و آموزشی را فراهم کرده است. این برنامه‌ها همانند عیدی ویژه‌ای است که به خانواده‌های طلاب ارائه می‌شود و هدف آن، ارتقای فرهنگ اخلاقی و دینی است.

قائم‌مقام مدیر حوزه علمیه قم، با اشاره به اهمیت نقش خانواده‌ها در حفظ رشد علمی و معنوی طلاب، بیان کرد: خانواده‌ها بدانند که خانه طلبه، خانه‌ای معمولی نیست و پیوند مستقیمی با تربیت دینی و اخلاقی جامعه دارد.

حجت الاسلام والمسلمین ملکی ادامه داد: دختران، فرزندان و همسران طلاب بدانند، زندگی در خانه امام زمان علیه السلام چه ارزش و اهمیت بزرگی دارد. با مطالعه احکام، دروس اخلاق، مهارت‌های زندگی اسلامی و آموزه‌های خانوادگی، می‌توانند سطح ایمانی خود را ارتقا دهند.

این استاد حوزه علمیه قم تصریح کرد: رشد متقابل طلبه و اعضای خانواده، موجب سرزندگی روحی و افزایش دانش انسانی و اخلاقی آنان می‌شود.

حجت‌الاسلام والمسلمین ملکی اظهار کرد: زمانی که معاون تهذیب حوزه علمیه بودم، توافق‌نامه‌ای با حوزه علمیه خواهران تنظیم شد تا خانم‌ها بتوانند، در دوره‌های تکمیلی حوزه خواهران شرکت کنند. این برنامه‌ها تأثیر مستقیم بر تربیت فرزندان و همسران طلاب دارد و موجب ارتقای اخلاق، علم و توانمندی‌های دینی آنان می‌شود.

وی افزود: هرچه اعضای خانواده در مسیر علم، اخلاق و قرآن رشد کنند، تأثیر مستقیم بر تربیت فرزندان و کیفیت زندگی خانوادگی خواهد داشت.

قائم‌مقام مدیر حوزه علمیه قم اظهار کرد: از همکاری و همراهی همسران و خانواده‌های طلاب صمیمانه سپاسگزارم. تلاش‌های شما در رشد علمی و اخلاقی خانواده‌ها بسیار ارزشمند است و امید داریم، این مسیر در سال‌های آینده با ایجاد پایگاه‌های بیشتر ادامه یابد.

حجت‌الاسلام والمسلمین ملکی افزود: هدف ما ایجاد شبکه‌ای گسترده از پایگاه‌های آموزشی است تا خانواده‌های طلاب بتوانند در نزدیکی محل زندگی خود، از دوره‌های معارفی بهره‌مند شوند و در مسیر رشد اخلاقی و ایمانی گام‌های مهمتری بردارند.

تسریع در احداث فرودگاه این شهر تأکید کردند: راه‌اندازی فرودگاه قم، می‌تواند ظرفیت تازه‌ای برای این شهر به‌همراه داشته باشد.

حضرت آیت‌الله مکارم شیرازی، همچنین با اشاره به مشکلات جوانان کشور تصریح کردند: جوانان سرمایه اصلی کشورند و باید به مسائل ازدواج، اشتغال و مسکن آنان توجه جدی شود. وی از شهرداری خواست، با کمک خیرین در رفع این مشکلات نقش آفرین باشد تا زمینه ازدواج و فرزندآوری در جامعه افزایش یابد.

ایشان حرم مطهر حضرت فاطمه معصومه علیها السلام و مسجد مقدس جمکران را از سرمایه‌های بی‌بدیل قم دانسته و گفتند: توجه و بهره‌گیری بیشتر از این دو ظرفیت، می‌تواند به پیشرفت فرهنگی و مادی شهر کمک شایانی کند.

معظم‌له در بخش دیگری از سخنان خود، با اشاره به فشارهای اقتصادی بر مردم، تأکید کردند: شهرداری باید در حد توان برای بهبود وضعیت معیشتی و کنترل تورم تلاش کند و با هدایت و آموزش اصناف، مانع از رفتارهای غیرمنصفانه در حوزه بازار و مسکن شود.

ایشان همچنین به نقش حوزه علمیه در حمایت فکری از مدیریت شهری اشاره کردند و افزودند: حوزه علمیه قم، پشتوانه‌ای ارزشمند است که بدون اتکا به منابع دولتی و تنها با حمایت‌های مردمی اداره می‌شود.

و عاقل کردن افراد بسیار دشوارتر است. جهل‌زدایی وظیفه حوزه‌ها و دانشگاه‌هاست تا مردم عالم شوند، و مساجد وظیفه جهالت‌زدایی را دارند تا اخلاق دینی در جامعه ریشه بدواند و مردم عادل گردند، اما روحانیت وظیفه‌ای برتر دارد و آن جاهلیت‌زدایی است. باید همواره خود را به نظام امامت و امت رساند که هدف آن ریشه‌کن کردن جاهلیت است. معظم‌له بیان داشتند: در دوران دفاع مقدس رزمندگانی داشتیم که در سرمای کردستان برای حفظ سنگرهای خود آن‌قدر مقاومت کردند تا از سرما یخ‌زدند و به شهادت رسیدند. وقتی پیکرهای مطهر آنان را به مسجد اعظم قم آوردند. معمولاً در مجالس تحریم قرآن و فاتحه می‌خوانیم و زود می‌رویم، اما آن شب تا پایان مجلس نشستم و گریه کردم، نه از سر ثواب، بلکه گریه خجالت. الان هم این چنین افرادی در جامعه داریم و با داشتن چنین انسان‌هایی می‌توان جاهلیت را از جامعه زدود. حضرت آیت‌الله جوادی آملی با دعا برای توفیق دست‌اندرکاران همایش اظهار کردند: امیدواریم شما نیز موفق باشید و هر آنچه در توان دارید در مسیر الهی به کار بگیرید؛ اجر شما با حضرت ولی‌عصر علیه السلام باشد و ان‌شاءالله نظام اسلامی به برکت تلاش همگان، به نظام امامت و امت منتهی گردد.

آیت‌الله‌العظمی مکارم شیرازی

باید به ازدواج، اشتغال و مسکن جوانان

توجه جدی شود

نیست؛ بلکه باید به مسائل فرهنگی نیز اهتمام ورزد و از مدارس تا مساجد آموزش‌های فرهنگی را توسعه دهد. معظم‌له با تأکید بر جایگاه ویژه قم اظهار کردند: قم با هیچ‌یک از شهرهای کشور قابل مقایسه نیست؛ چراکه متعلق به تمام جهان اسلام است. این مرجع تقلید بر ضرورت توجه ویژه دولت و شهرداری به شهر قم و

ارائه‌شده نشان می‌دهد، شهرداری قم در مسیر فعالیت‌های تازه و سازنده‌ای برای پیشرفت شهر در جنبه‌های مختلف گام برداشته است.

ایشان با اشاره به اینکه «جمهوری اسلامی» متشکل از دو بُعد به گزارش خبرگزاری حوزه، حضرت آیت‌الله مکارم شیرازی در دیدار شهردار قم، با تبریک میلاد حضرت زینب کبری علیها السلام گفتند: توضیحات

حضرت آیت‌الله مکارم شیرازی با اشاره به مشکلات جوانان کشور تصریح کردند: جوانان سرمایه اصلی کشورند و باید به مسائل ازدواج، اشتغال و مسکن آنان توجه جدی شود.

به گزارش خبرگزاری حوزه، حضرت آیت‌الله مکارم شیرازی در دیدار شهردار قم، با تبریک میلاد حضرت زینب کبری علیها السلام گفتند: توضیحات

آیت‌الله‌العظمی جوادی آملی

کاری کنیم که در برابر شهدا خجالت نکشیم

تفسیر ما از آغاز با استقبال فضایی حوزه رویرو شد و چهار نسل از طلاب و اهل علم، در فضای نقد و رفع شبهه از آن بهره‌مند شدند.

حضرت آیت الله جوادی آملی اظهار کردند: جاهل را عالم کردن آسان است، اما زدودن جهالت

حضرت آیت‌الله جوادی آملی گفتند: در دوران دفاع مقدس رزمندگانی داشتیم که در سرمای کردستان برای حفظ سنگرهای خود آن‌قدر مقاومت کردند تا از سرما یخ‌زدند و به شهادت رسیدند؛ وقتی پیکرهای مطهر آنان را به مسجد اعظم قم آوردند، آن شب تا پایان مجلس نشستم و گریه کردم، نه از سر ثواب، بلکه گریه خجالت.

به گزارش خبرگزاری حوزه، حضرت آیت‌الله جوادی آملی در دیدار اعضای ستاد برگزاری همایش تفسیر تسنیم در استان مازندران ضمن دعا برای توفیق و خیر دنیا و آخرت برای دست‌اندرکاران همایش، بیان داشتند: این آیه شریفه «ایاک نعبد» بدون «ایاک نستعین» معنا ندارد؛ مگر می‌توان بدون یاری خدا کاری را به انجام رساند؟ هر توفیقی تنها در سایه مدد الهی حاصل می‌شود.

ایشان با اشاره به ماهیت علمی و حوزوی این همایش افزودند: تفسیر تسنیم متعلق به حوزه است. بدون تردید این کار، کاری حوزوی است. بنده در برابر این جمع عظیم تنها یک نفرم. درس

معاون فرهنگی تبلیغی حوزه‌های علمیه خواهران تأکید کرد

ضرورت اهتمام طلاب به خودشناسی و خودسازی به‌عنوان نخستین وظیفه طلبگی

می‌شود و تمام هستی در مسیر رشد او قرار می‌گیرد. معاون فرهنگی تبلیغی حوزه‌های علمیه خواهران، با تأکید بر نقش علم در هدایت جامعه، اظهار کرد: طلبه باید همزمان با تحصیل علوم دینی، ادب، منطق، هنر و مهارت‌های ارتباطی را بیاموزد تا بتواند، پیام دین را با زبانی مؤثر و جهانی عرضه کند.

• مجهز شدن طلاب به مهارت‌های پاسخ‌گویی به شبهات روز

خانم سیده‌نفیسه حسینی‌واعظ، مدیر حوزه علمیه خواهران استان گلستان هم، در این همایش، با اشاره به ضرورت خودسازی در مسیر طلبگی اظهار داشت: طلبگی همانند دیگر مشاغل مهم، آیین‌نامه و ضوابط خاص خود را دارد که در رأس آن، تقوا و تهذیب نفس قرار دارد.

وی با تأکید بر لزوم مجهز شدن طلاب به مهارت‌های پاسخ‌گویی به شبهات روز افزود: در دنیای امروز، طلاب باید توانایی تحلیل، گفت‌وگو و تبیین عقلانی معارف دینی را داشته باشند تا بتوانند نسل جوان را از گمراهی و انحراف نجات دهند.

تمدن‌سازی را راهبرد اساسی در مسیر تعالی حوزه دانست و گفت: بدون خودسازی، جامعه‌سازی و تمدن‌سازی محقق نخواهد شد و مهم‌ترین وظیفه طلاب در این گام، اصلاح درون و تهذیب نفس است.

وی با تأکید بر این‌که خودسازی صرفاً به عبادت بیشتر خلاصه نمی‌شود، بیان کرد: خودسازی یعنی اصلاح فکر، شناخت جایگاه انسان در نظام خلقت و کشف استعدادهای الهی. خداوند انسان را هدفمند آفریده و همه عالم را در خدمت او قرار داده است؛ اما انسان برای دنیا آفریده نشده؛ بلکه برای لقای پروردگار خلق شده است.

حجت‌الاسلام والمسلمین رجبی، با اشاره به آیه شریفه «والذین جاهدوا فینا لنهیدنهم سبلنا»، افزود: اگر انسان با نیت الهی در مسیر بندگی قدم بگذارد، خداوند راه‌های هدایت را بر او می‌گشاید و حتی نیت خالص او نزد خداوند از عملش برتر خواهد بود.

وی ادامه داد: اگر طلبه‌ای زندگی خود را بر محور رضای الهی تنظیم کند، هر عمل او حتی نفس‌کشیدن و خوابیدن، عبادت محسوب

معاون فرهنگی تبلیغی حوزه‌های علمیه خواهران، در جمع طلاب استان گلستان، با تبیین سه‌گانه «خودسازی، جامعه‌پردازی و تمدن‌سازی» در بیانیه گام دوم انقلاب، بر ضرورت آغاز تحول از درون و اهتمام طلاب به خودشناسی و خودسازی به‌عنوان نخستین وظیفه طلبگی تأکید کرد.

به گزارش خبرگزاری حوزه، حجت‌الاسلام والمسلمین آرش رجبی، معاون فرهنگی تبلیغی حوزه‌های علمیه خواهران، در همایش طلیعه حضور طلاب خواهر استان گلستان که در مجتمع فرهنگی نرجس‌خاتون علیها السلام قم برگزار شد، با اشاره به جایگاه ارزشمند طلبگی، اظهار کرد: مسیر طلبگی، مسیری نورانی و بی‌بدیل است که با هیچ شغل و منصب دنیوی قابل مقایسه نیست.

وی افزود: طلبگی منصبی است که خدای متعال و امام عصر علیه السلام به انسان عنایت کرده‌اند و با التزام به لوازم این مسیر، انسان می‌تواند به جایگاه ولای بندگی و هدایت‌گری دست یابد.

معاون فرهنگی تبلیغی حوزه‌های علمیه خواهران کشور، با اشاره به بیانیه گام دوم انقلاب اسلامی، سه‌محور اصلی خودسازی، جامعه‌پردازی و

آیت‌الله کریمی جهرمی

یزد خاستگاه علم و تقوا در جهان تشیع است

آیت‌الله کریمی جهرمی، در مراسم هفدهمین همایش تجلیل از ممتازین یزدی حوزه‌های علمیه که در مسجد امام حسن عسکری علیه السلام قم برگزار شد، ضمن تجلیل از علمای نامدار یزدی، به نقش تاریخی آیت‌الله‌العظمی حائری یزدی علیه السلام اشاره کرد و با تجلیل از مقام ولای مؤسس حوزه علمیه قم، گفت: آیت‌الله حائری علیه السلام از مفاخر بزرگ یزد و از چهره‌هایی است که با بازتأسیس حوزه علمیه قم، بنایی عظیم برای ترویج معارف اهل‌بیت علیهم السلام بنیان نهاد و آثار ماندگاری از خود برجای گذاشت.

تجلیل از شاگردان و ادامه‌دهندگان راه شیخ مؤسس به گزارش خبرگزاری حوزه، وی در بخش دیگری از سخنان خود، با اشاره به شاگردان برجسته آیت‌الله حائری یزدی اظهار کرد: از نسل اول شاگردان ایشان، مراجع بزرگی همچون امام خمینی، آیت‌الله‌العظمی گلپایگانی، آیت‌الله‌العظمی اراکی و آیت‌الله سیداحمد خوانساری علیهم السلام برخاستند که هریک در اعتلای حوزه و نظام علمی شیعه نقشی ماندگار داشتند.

آیت‌الله کریمی جهرمی، ضمن تبریک به طلاب ممتاز یزدی حاضر در این همایش، بر ضرورت زهد در دنیا و تعمق در معارف دینی به‌عنوان دو شاخصه اصلی خیر و سعادت انسان تأکید کرد و گفت: نیاز است طلاب عزیز، در معارف دینی و حوزوی عمیق شوند. فهم مبانی فقهی و تعمق در آن، وظیفه اساتید و طلاب حوزه‌های علمیه است. خیر و سعادت شما در یادگیری این علوم دینی است.

آیت‌الله کریمی جهرمی، با بیان اینکه محور فعالیت‌های دینی باید بر مدار قرآن کریم و اهل‌بیت علیهم السلام باشد، افزود: همه ما موظفیم، گفتار و رفتار خود را بر اساس منطق اهل‌بیت علیهم السلام؟ تنظیم کنیم و در مسیر امام زمان علیه السلام حرکت نماییم.

زهد و فقاقت، نشانه اراده خیر الهی

وی در ادامه با قرآنت روایتی از امام صادق علیه السلام، گفت: امام صادق علیه السلام می‌فرمایند: هرگاه خداوند خیر و سعادت بنده‌ای را اراده کند، او را زاهد در دنیا و آگاه به دین قرار می‌دهد. در این روایت، دو ویژگی برای انسان مورد لطف الهی بیان شده است؛ نخست زهد و بی‌میلی نسبت به دنیا و دوم فقاقت و درک عمیق از معارف دین.

این استاد حوزه علمیه، با اشاره به اهمیت زهد در مسیر کمال گفت: انسانی که خداوند خیر او را می‌خواهد، به دنیا دل نمی‌بندد و فریب ظواهر و تشریفات را نمی‌خورد. مردان الهی به دنبال شهرت، تعین و تجملات نیستند؛ بلکه قناعت و اخلاص را سرلوحه زندگی خود قرار می‌دهند.

آیت‌الله کریمی جهرمی در بیان نمونه‌ای از عالمان زاهد، افزود: آیت‌الله مرتضی حائری، فرزند آیت‌الله مؤسس علیه السلام حتی حاضر نمی‌شدند، روی منبر بنشینند و همیشه در میان طلاب ساده و بی‌تکلف حضور داشتند. روزی که برایشان پتو پهن کردند، با ناراحتی آن را کنار زدند تا امتیازی میان خود و شاگردانشان نباشد.

آیت‌الله کریمی جهرمی، دومین ویژگی مؤمن مورد لطف خدا را «فقاقت» دانست و تصریح کرد: زمانی که خداوند خیر و سعادت بنده‌ای را بخواهد، او را فقیه در دین قرار می‌دهد. فهم عمیق از دین و آشنایی با احکام الهی، بزرگ‌ترین نعمت الهی است. طلاب عزیز، اگر در مسیر فقاقت و علوم دینی توفیق یافته‌اید، شاکر خدا باشید؛ چراکه این نشانه اراده خیر و سعادت الهی برای شماست.

تداوم سنت علمی فقاقت در حوزه‌های علمیه

این استاد حوزه علمیه، با یادآوری جایگاه فقاقت در تاریخ حوزه‌های علمیه گفت: حوزه‌های علمیه بر پایه فقاقت و اجتهاد استوارند. باید همواره سنت حسنه علمای سلف در تلاش علمی و تحقیق فقهی را زنده نگه داشت. آیت‌الله حاج شیخ عبدالکریم حائری و حاج ابوالقاسم کبیر قمی علیهم السلام حتی دید و بازدیدهای خود را با طرح مباحث علمی و فقهی همراه می‌کردند. هیچ مجلسی از آنان، خالی از گفت‌وگوی علمی نبود.

آیت‌الله کریمی جهرمی در پایان سخنان خود، با تأکید بر لزوم اخلاص، زهد و علم‌آموزی در مسیر تبلیغ دین گفت: علما و طلاب باید در همه مراحل زندگی با زهد و بی‌اعتنایی به دنیا، خیر الهی را برای خود جلب کنند و با تعمیق در فقه و معارف دینی، راه اهل‌بیت علیهم السلام را تداوم بخشند.